

ארוסה פרק רביעי סוטה

כו.

עין משפט
נר מצוה

מא א ב ג מיי פט"ו
מהל' יסורי ביאה
הלכה כ טו"ע אה"ע
סנין ד ספ"ק טו:
ד מיי פ"א מהל' סוטה
הל' י טו"ע אה"ע ס'
קמח ספ"י יג:
מב ה ו ז מיי פ"ב מהל'
סוטה הלכה ז והלכה
ז:

תוספות שאג"ן

דומה לשון קלסה ולשון
חשד הוא כדאמרין בנדה
דומת עירך עלתה בין וכן
מידם הוה דיימא חמותיה
מיניה: שו"ע עומדת בחזקת
כשרות. הבת עומדת
בחזקת כשרות ולטיפה
פסולה לא היישינן דרוב
בעילות אחרי הבעל
ומבעלה נתעברה: וקינא
והביא אמר רחמנא המקנא
לה ישקנה. ואי קשיא
בקינא נמי כתיב וקנא
(והביא) את אשתו
דמשמע בעלה יקנא לה
ולא אחר. הא איתרבי
מאישי איש (אשר תשטה
אשה תחת אישה) ליה:
רב איש אמר כו. מר
מפרש היקשא דאישי
לאשה ומר מפרש היקשא
דאשה לאיש ולא פליגי:
הררן עלך ארוסה

דומה. פירש ר"ח שמלעין עליה בני אדם שהיא מונה כדגרסינן
(ביבמות דף כה.) [ואמר אצ"י אמרה לי אסן] דומי דמתא
יומא ופלגא והוא (ט) עד שיאסו וימנו זה מנורות כלבנה פ"י מנורות
נשים טעויות פשתן משור כך מפרש בגמרת א"י. מה שהביא רבינו
חננאל דומי דמתא יומא ופלגא לא

הביא אלף לראיה ולשון דומה לזות
שפתים הוא ומיחו הכא לא מיירי
דדומה כה"ג דא"כ אפי' כנס יוציא
דהא פסקין התם כפ"ב דיבמות
(דף כה.) כרבי בקלא דלא פסקי היכא
[דדומי מתא יומא ופלגא דקאמר
הואיל ומכוער הדבר תלך ואפילו
רבי יוחנן מודי הכא אס כנס ללא
יוציא:] ר"ב בעיות אחר הבעל. לא
איירי אלף בקלא דפסק דפסקין כרב
(ביבמות כה.) ללא תלך דרוב בעילות אחר
הבעל ואע"ג דרב דלמר בסוף פרק
אלמנה ביבמות (דף טז:) הבא על
ארוסתו בזית חמיו הולד ממזר
ומוקי בגמרא דדיימא מיניה ומעלמא
ולא שדין לה צלה לדייה דוקא
ארוס שדין מנאי אשתו אלף בעל
שכנסה מודי ולשמאל ל"ש דלעולם
הולד שמוקי וכגון ליתא לדומה
גופא קמן דלישייה אלף איתא קמן
ואמרה לכשר נבעלתי נאמנת דאמרין
בפרק עשרה יוספין (קדושין דף קה.)
גזי ארוסה שעיריה אע"ג דמוקמינן
לה בפרק אלמנה לכ"ג (ביבמות טז:)
כגון דדיימא מעלמא מאי שמוקי
דלמר שמואל דזוקי שבדוקין את אמו
ואומרת לכשר נבעלתי דלמר רב
יהודה אמר שמואל הלכה כרבן
גמליאל דלמר היא נאמנת דאפילו
כרוב פסולין אללה הוא הדין האי
דקאמר הכא אל יאש את דומה
כגון דליתא לדומה קמן דנישייה
אלף איכא למתמה לנישנא בתרא
דלמר בפרק אלמנה צבא עליה
דכ"ע לא פליגי דמתר דדייה שדין
והא הכא דבעלה קצוע אללה כל שעה
לא שדי ליה שמואל בתריה דבעל
מתר ארוס לא כל שכן ואפי' אס
מתלא וומר דשאני התם דידעינן

בזרור דבא עליה ארוס אלף גזי בעל לא ידעינן ביאה
ודאית דבא עליה מ"מ לרצא תקשה דלמר אפי' בארוסה שעיריה
אמר מסתברא ללא דיימא מיניה צבא קאמר רב הולד ממזר
ושמואל אמר הולד שמוקי אלף דיימא מיניה דמתר דדייה שדין
ליה ואפי' לרב וכ"ש שמואל והא הכא אע"ג דאית לה בעל
א"י אשה מתעברת א"א סמוך לווסתה
ובו. י"ל כגון שלא קצעה ווסת וה"ה דהמ"ל וכגון דלא קצעה ווסת אלף מילתא דפסיקא
נקט מינה לרבי והא אמרי' התם כפ' המפלת (נדה דף כה:) ההוא שפירא דלתא לקמיה דמר שמואל אמר האי בר מ"א יומא הוא
וחשיב מיוס דאלוה לטבילה עד ההוא יומא ולא הוה אלף מ' יומא אמר האי צנדוטה בעל וכפמיה ואודי ותקשה למ"ד סמוך לווסתה
* ונראה דמ"ד סמוך לווסתה רוב עיבורין קאמר מיהו מודי דזימנין מיקרי דמיעברה נמי סמוך לטבילה או באחד מאותן הימים שדין
טבילה לווסתה וכן למ"ד סמוך לטבילה: איש איש לרבות אשת חרש וכו'. נראה דעיקר קרא לא אינטריך אלף לאוסרה
לבעל ולבעל ע"י קניו זה אלף משום לפוסלה מכתובתה לא לרין קרא דהא אפילו רבן שמעון זן גמליאל דלמר בפרק בתרא דכתובות
(דף קי:) כתובת אשה דאורייתא לאו ממש דאורייתא אלף אית ליה סמך מדאורייתא כדאמרין התם כפ"ק (דף קי.) מנאן סמכו חכמים
לכתובת אשה מן התורה אלף תנא דנקט כתובה מילתא אגב ארוסה קמ"ל דעוברת על דת לריכה התראה להפקיד כתובתה: רב אישי אמר
בשם שחיגרת וגידמת אינה שותה דתתיב והעמיד הכהן את האשה. מימה לר"י מאי שנא הכא דממעט מוהעמיד וגינת וגינת דכתיב
והעמיד ויערין אלף ממעט אלף גוסס כפ"ק דערין (דף טז.) וכן העמדה דכתיב בקדשים בעלי מומין דלמרי' בפרק השוטים (חולין ז') שטטה
ועדיין מפרסת דבת העמדה והערכה היא וגזי יבס כתיב (דברים כה) ועמד ואמר ואפ"ה חלין נחתכו רגליו [למטה] מן הארכובה מיהו
מחליה לא תקשי דהתם * מפרש טעמא משום דכתיב זה מעל רגלו ועיקר קרא דועמד ואמר כדריש ליה כספרי מלמד שאינו אומר
דבריו אלף בעמדה * ותירך מרדכי רחמנא זן חדש לערכין ש"מ דאהעמדה ממש לא קפיד רחמנא וכן בהמה צעלת מוס עיקרה לפידון
עומדת ולא חילק זה הכתוב בין צעלת מוס אפי' נשברו או נחתכו רגליה דלא עדיפא מאלס דלא קפיד קרא אעמידוהו: דברתיב והעמיד
הבהן את האשה ונתן ע"י בפייה. אי קשיא דהכא משמע דרב אשי צעי קרא דכתיב וצפרק נגמר הדין (סנהדרין מה:) אמרי' אמר ליה מר קשיא
צריה דרב חסדא לרב אשי ומי לא צעינן קרא דכתיב והתנן היה אחד מהם גידס או חיגר וכו' מאי טעמא לאו משום דצעינן קרא דכתיב
לא משום דכתיב קרא יתיירא הוא דמשמע אי לא דהו יתיירא דלא צעינן קרא דכתיב צעלמא דרב שש דממעט סומא מעיני איכא
למימר קרא יתיירא דהוה מנאי וועלם מאישה וכן והעמיד דלמר רב אשי איכא למימר קרא יתיירא הוא דהא כתיב והעמידה

דומה. נטענת ונדברת כפי כל על ניאופיה. דומה לשון קלסה ודיבור
כדאמרין צנדה (דף טו.) דומת עירך עלתה בין והואו לאו חשד הוא
אלף דיבור יתר שהיו מדברים זה על חציבותה של צנדה ואף
קלסה לשון דיבור יתר הוא לפיכך הוא נהפך לשון צנח ולשון גנאי

דלמרה פ' שמקלסין (אומן): וזו צבא
מציאה פסולה. שמה מעובד כוכבים או
ממזר: [שזו.] הבת עומדת בחזקת
כשרות ומותרת לבעלה ולטיפה פסולה
לא חיישין דרוב בעילות אחר הבעל
ומבעלה נתעברה: וזו אינה עומדת
בחזקת כשרות. שמונה מחמיו

ונאסרת עליו והוא אינו רואה ואינו
נוגשה וצא עליה צאקיסר: ופסנדה
נושא לכסחיה. הא ודאי מקלקלה
ליה אלף על כרחק משנשתא היא
וצעית לתרוצה ולמתי אס נשא אדם
דומה מותר וכיון דצעית לתרוצה
אלמא תנא לאו דוקא ולא מושבין
מינה דאיכא למימר צבא נמי טעה
ותני נמי צת דומה ואנן נמי כי
אמרין שא אדם זו ולא ישא זו לאו
לכתחילה יאש יומא אחרת (ה) אלף
מי שאינו מוצא אלף שמים אלו ישא
זו ואל ישא זו: דמי רב תחליפה
כו. הלכך צת דומה כיון דכשרה
היא טוב לו שישאנה שמה מחמיו
בחזקת היתר ואל ישא דומה שמקלקלתו
לשמש עמה משנאסרה לו: היסה
פרוזה ציוסר. דאיכא למימר דרוב
בעילותיה משל אחרים: מהו. שיהו
צניה כשרים: אין אשה מסענרת
אלף סמוך לווסתה. לפני ווסת
נדומה יוס אחד דלא ידע הבעל
את ווסת נדמה דלנטרה אותו היוס
מזונות שלא מתעבר צונות: כי
סייעי לך כו. פלוגמא מנס' נדה
(דף לא:) סמוך לטבילה. לאחר
שטבילה ביום טבילה או ליום ממר:
או דלמא כיון דפרוזה היא ציוסר.
לא מנאי מינטר לה שנסמטת מאללו
פתאום: וקינא והביא. המקנא לה
ישקנה. ואי קשיא בקינא נמי הא כתיב
את אשתו דמשמע דבעלה מקנא לה
ולא אחר הא מתרבי מאיש איש *:

אשר קצעה אשה סחה אישה. קרא יתיירא הוא לדרשה בסוף
הפרשה זאת תורת הקנאות וגו': לנקיש איש לאשה. כדמפרש
ואזיל למאי הלכתא: רב אשי אמר כו. מר מפרש היקשא
דאיש לאשה ומר מפרש היקשא דאשה לאיש ולא פליגי:
והעמיד

קצוע והוה לן למימר רוב בעילות אחר הבעל ולא שדי ליה צדידיה כ"ש התם: א"י אשה מתעברת א"א סמוך לווסתה
ובו. י"ל כגון שלא קצעה ווסת וה"ה דהמ"ל וכגון דלא קצעה ווסת אלף מילתא דפסיקא
נקט מינה לרבי והא אמרי' התם כפ' המפלת (נדה דף כה:) ההוא שפירא דלתא לקמיה דמר שמואל אמר האי בר מ"א יומא הוא
וחשיב מיוס דאלוה לטבילה עד ההוא יומא ולא הוה אלף מ' יומא אמר האי צנדוטה בעל וכפמיה ואודי ותקשה למ"ד סמוך לווסתה
* ונראה דמ"ד סמוך לווסתה רוב עיבורין קאמר מיהו מודי דזימנין מיקרי דמיעברה נמי סמוך לטבילה או באחד מאותן הימים שדין
טבילה לווסתה וכן למ"ד סמוך לטבילה: איש איש לרבות אשת חרש וכו'. נראה דעיקר קרא לא אינטריך אלף לאוסרה
לבעל ולבעל ע"י קניו זה אלף משום לפוסלה מכתובתה לא לרין קרא דהא אפילו רבן שמעון זן גמליאל דלמר בפרק בתרא דכתובות
(דף קי:) כתובת אשה דאורייתא לאו ממש דאורייתא אלף אית ליה סמך מדאורייתא כדאמרין התם כפ"ק (דף קי.) מנאן סמכו חכמים
לכתובת אשה מן התורה אלף תנא דנקט כתובה מילתא אגב ארוסה קמ"ל דעוברת על דת לריכה התראה להפקיד כתובתה: רב אישי אמר
בשם שחיגרת וגידמת אינה שותה דתתיב והעמיד הכהן את האשה. מימה לר"י מאי שנא הכא דממעט מוהעמיד וגינת וגינת דכתיב
והעמיד ויערין אלף ממעט אלף גוסס כפ"ק דערין (דף טז.) וכן העמדה דכתיב בקדשים בעלי מומין דלמרי' בפרק השוטים (חולין ז') שטטה
ועדיין מפרסת דבת העמדה והערכה היא וגזי יבס כתיב (דברים כה) ועמד ואמר ואפ"ה חלין נחתכו רגליו [למטה] מן הארכובה מיהו
מחליה לא תקשי דהתם * מפרש טעמא משום דכתיב זה מעל רגלו ועיקר קרא דועמד ואמר כדריש ליה כספרי מלמד שאינו אומר
דבריו אלף בעמדה * ותירך מרדכי רחמנא זן חדש לערכין ש"מ דאהעמדה ממש לא קפיד רחמנא וכן בהמה צעלת מוס עיקרה לפידון
עומדת ולא חילק זה הכתוב בין צעלת מוס אפי' נשברו או נחתכו רגליה דלא עדיפא מאלס דלא קפיד קרא אעמידוהו: דברתיב והעמיד
הבהן את האשה ונתן ע"י בפייה. אי קשיא דהכא משמע דרב אשי צעי קרא דכתיב וצפרק נגמר הדין (סנהדרין מה:) אמרי' אמר ליה מר קשיא
צריה דרב חסדא לרב אשי ומי לא צעינן קרא דכתיב והתנן היה אחד מהם גידס או חיגר וכו' מאי טעמא לאו משום דצעינן קרא דכתיב
לא משום דכתיב קרא יתיירא הוא דמשמע אי לא דהו יתיירא דלא צעינן קרא דכתיב צעלמא דרב שש דממעט סומא מעיני איכא
למימר קרא יתיירא דהוה מנאי וועלם מאישה וכן והעמיד דלמר רב אשי איכא למימר קרא יתיירא הוא דהא כתיב והעמידה

(א) [ומספיקה יבמות פ"י ב:]
(ב) [נדה לא:] (ג) [לעיל כד.]
(ד) [לעיל כד:] (ה) [ומקלס
כב.] (ו) רש"ל מ"ו (ז) [במדבר
ה:] (ח) [ע"י לעיל ו:]
(ט) דלחיי בקלא דפסיק
דפסקין כרב דלא תלך
הס"ד ודח"כ מה"ד דרוב
בעילות אחר הבעל ואע"ג
דרב כו. רש"י (י) [ביבמות
קג.] (יא) [ועיין היבס חס']
ערכין ז. ד"ה ולא אוראי].

תורה אור השלם

1. והביא האיש את
אשתו אל הבית והביא
את קרבנה עליה צעירת
האיפה קמח שערים לא
יצק עליה שוקן ולא יתן
עליה לבנה פי מנחת
קנאות הוא מנחת זכרון
מקרת עון:
במדבר ה טו
2. זאת תורת הקנאת
אשר תשטה אשה תחת
אישה ונתקאה:
במדבר ה כט
3. ושקב איש אתה
שבבת ורע ובעל מעיני
אישה ונתקרה והיא
נטמאה ורע אין פה והוא
לא נתקשה:
במדבר ה יג

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ומסנרת
וכי' אמת אלף דמי
שאינו:

גילון הש"ס

תוס' ד"ה אליבא דמ"ד
ובי' ונראה דמ"ד וכו'. ע"י
נדה דף י ע"ב מ"ה
דו"ק: ד"ה רב איש אמר
ובי' ותירין מרדכי רחמנא
בן חרש וי"ל כפ"ל וכו'
בתיב פ"א דערין מ"א:

מוסף רש"י

דומה. לשון לענן (נדה
טו.) ואשת שעמם.
לקוי בתמיון לב (לעיל
כה.)
הררן עלך ארוסה